

İhtimal hesabı nedir? Örnek: 100 olayı sayarsınız, bunların 65'i şu şekildedir, 35'i bu şekildedir ve buradan bir hesap çıkar. Kritik nokta, bu hesabın geçmişte *yaşanmış* olmasıdır.

Ancak hayatın bize yaşattığı durumlar hemen her zaman *yeganedir*. Dünya nonlineer bir sistemdir ve nonlineer sistemlerde ihtimal hesapları yapılmaz. Hayat bize daima yeni durumlar ortaya çıkarırken, *kesinlikle* bir şey yapılması zordur.

Bununla beraber başka ne yapabilirsiniz? İnsanın bugünkü ilerlemesi büyük ölçüde bu gibi *saçaklı* durumları bir şekilde görmezden gelmesiyle mümkün oldu. İhtimal hesabı yaparken de, insan bilgisinin kısıtlı olduğunu gözden kaçırmadan ama elimizden başka bir şey gelmediğini de bilerek hareket etmek en iyisi görünüyor.

2 Buradaki eski yazıları veya eski tvitleri okurken, siyasi tahminlerimin genelde tutmadığını görüyorum. 2013 senesinde mesela Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı olamayacağını söylemişim, Gezi hareketlenmeleri esnasında. Gerçi kayıtlıymış, *karşısında süzme gerizekalı olmadığı* sürece demişim ve malum sürecin nasıl yönetildiğini düşününce, aslında o kadar da yanlış bir tahmin değil ama neticede Cumhurbaşkanı oldu.

Nişanyan'ın blog yazılarındaki *diktatör illa savaş çıkarır* iddiaları da böyle geliyor biraz. Tarih bilmenin *zararlı* tarafı bu, temennine uygun şekilde delil bulabiliyorsun. Erdoğan'ın *dört başı mamur* bir diktatör olma şansı hala zayıf, hala seçim kazanmak zorunda. Çünkü her ne kadar siyasi *dehasını* kabul eden bürokrasi onunla uzlaştıysa da, herhangi bir *meşruiyet* şüphesinde, dostundan çok düşmanı olacaktır.

Dört başı mamur diktatörlerin halk oyundan başka güvendikleri güç odakları olur. Bu yolla halkı çekip çevirirsiniz. Yoksa halk zaten fazla çekip çevrilmeyi sevmez, bugün ak diyen, yarın kara der ve sahne çöker.

Tayyip Erdoğan'ın geldiği gibi gideceğini tahmin ediyorum. Belki bu da doğru çıkmaz ama sonunda bir faniden bahsediyoruz, yorgun bir faniden.